

документального фільму "20 днів в Маріуполі" – і не стільки за те, що вони піднялися на кіноолімп, скільки за ефективну спробу донести світу правду про українську трагедію.

Показ "20 днів в Маріуполі" відновили в кінотеатрах України, фільм демонструватимуть за кордоном. Обивателю в Мюнхені чи Сан-Франциско – й обов'язково в Будапешті та Братиславі – корисно подивитися кілька хвилин (більше свідомість умиротвореного бюргера не витримає), аби зрозуміти, що звірі засмакували людську кров і в Маріуполі не зупиняться¹.

Найвище прагнення до добра

Український фільм «Порцелянова війна», знятий у копродукції зі США, здобув гран-прі в категорії «Документальний фільм» на 40-му Sundance Film Festival (США). Режисери – американець Брендан Белломо й український художник та колишній солдат українського «спецназу» Слава Леонтьєв. Оргкомітет прокоментував стрічку як найвище прагнення до добра з одночасним спротивом тоталітарній агресії та збереженням людяності.

Укрінформ

«Перші дні»

З лютого на платформі кіно і телебачення Київстар ТБ відбулася прем'єра українського мінісеріалу «Перші дні». Це шість ігрових стрічок, натхненних реальними історіями українців, які зустріли повномасштабне вторгнення росії зі спротивом. Серіал створено на кіностудії FILM.UA в партнерстві з національними мовниками Норвегії, Швеції й Фінляндії та німецькою дистриб'юторською компанією Red Arrow Studios International.

Його спадщина – ще не досягнений материк

В українському кінопрокаті з 8 лютого йшов фільм Ігоря Висневського «Інший Франко» про наймолодшого сина українського письменника Івана Франка. «Петро Франко – знакова і водночас напівзабута постать української історії та культури. Його доля – незарубцьований шрам на зламаному хребті українського ХХ століття. Його діяльність – кипучий вулкан енергії праці і чину. Його спадщина – ще

не досягнений уповні творчий материк, що сягає від літератури до інженерії, від хімії до кулінарії, від гімнастики до гуманістики... А поза тим, Петро Франко – це перший директор Музею свого батька», – сказав директор Меморіального музею І. Франка у Львові Богдан Тихолоз.

Вечір пам'яті Ігоря Кобрини

6 лютого в Будинку кіно відбувся Вечір пам'яті Ігоря Кобрини, режисера, продюсера, сценариста, засновника студії «Телекон», лауреата багатьох фестивалів нагород.

Вечір відкрив Голова НСКУ Сергій Борденюк, модераторами були однокурсник Ігоря Кобрини Василь Вітер та багаторічний директор студії «Телекон», колега і соратник Сергій Заболотний, який підготував уривки з його численних фільмів. Вечір видався дуже світлим: друзі й колеги згадували чудові історії зі спільного творчого життя. Василь Вітер згадував про студентські роки, Тамара Бойко – про роботу над ігровими фільмами «Марія» за творами Євгена Гуцала та «Останній доказ королів», в якому І. Кобрин був другим режисером у Віктора Кісіна. Леонід Мужук розповідав про спільну роботу над трилогією «Чорнобиль. Два кольори часу», яка стала для Кобрини переломною в його житті. І за цей громадянський вчинок, адже зйомки розпочалися в перші дні чорнобильської катастрофи, він і його співавтори удостоїлися Національної премії Тараса Шевченка. Про його ігрові картини, зняті на «Укртелефільмі», де він працював 10 років, розповіли його друзі – художник/режисер Сергій Маслобойщиков і акторка Алла Сергійко, яка знімалася в дитячому фільмі «Дива в Гарбузях». А про його зрілі глибокі і філософські серіали «1941. Заборонена правда» і «1945» розповів його колега – журналіст Андрій Куликов. Понад 30 років Ігор Кобрин очолював засновану ним студію «Телекон» – одну з перших незалежних компаній в Україні, на якій зняв багато знакових картин і документальних серіалів. Про це розповів його друг і співзасновник, кінооператор багатьох його фільмів Микола Гончаренко. У творчому доробку режисера Ігоря Кобрини – серіали «Хлібна гільйотина», «Собор на крові», «Апельсинова долька», «Заручники свободи»

та ін. Прем'єра останнього фільму сценариста Ігоря Кобрини «Василь Кричевський» відбулася в Будинку кіно 7 грудня за три дні до його відходу в інші світи. До останнього дня він був сповнений ідеями і творчими планами – і це зрозуміло, адже люди такої кипучої енергії і досвіду не завжди встигають здійснити всі свої мрії і дещо забирають із собою, залишаючи нам таємниці і світлу пам'ять.

Галина Криворчук

Маловідомі факти про тріо «Золоті ключі»

«Іван Миколайчук був залюблений в українську народну пісню. Майже в кожному фільмі, де б він не знімався чи знімав сам, звучали українські народні пісні», – розповіла в ефірі радіо «Культура» народна артистка України Валентина Ковальська. «Коли він співав разом з Марічкою, кажуть, весь світ завмирав. Багатьох пісень вони навчили нас з Ніною Матвієнко. Хоча саме за українську пісню ми були 17 років неவிїзними, а деякі пісні могли запросто вирізати з фільму». Про неймовірні історії та доленосні зустрічі в житті Івана та Марії Миколайчуків, історію створення тріо «Золоті ключі» та нову книгу «Пісенне древо Івана Миколайчука» розповіла учасниця легендарного тріо «Золоті ключі».

Творчий вечір Олега Комарова

В березні в Будинку кіно відбувся вечір Олега Васильовича з нагоди його 85-річчя. Він віддав шану тим, хто став для нього вчителями, яких надзвичайно цінує. Ми побачили уривки з фільмів і вистав, які унаочнювали майстерність Комарова-актора, різноплановість обдаровання. Його акторський талант дав можливість йому створити різноманітні незабутні літературні вечори. А його чудовий впізнаваний голос! Він і по сьогодні не втрачає енергії пізнання та повної самовіддачі. Його різновекторність не може не дивувати. Це театр, кіно, телебачення, програми на різноманітних майданчиках. А є ще книги. Його письменницький хист дозволив йому створити унікальні портрети людей, з якими його пов'язала доля. І є ще учні в Київській муніципальній академії

¹ Тимчук Юрко. Між Оскаром і МТЗ. Збруч. 19.03.2024.

естрадного і циркового мистецтва... Вечір подарував нам зустріч з доброю, душевною людиною, вдячною за кожну зустріч з тими, у кого вчився чи хто йшов поруч.

Галина Павленко

Податкові пільги для незалежних фільмів Великої Британії

Британські кінематографісти Крістофер Нолан, Річард Кертіс та Емералд Феннелл привітали податкові пільги для незалежних фільмів Великої Британії, які сприйняли як «зміну гри» для нових талантів. 6 березня під час остаточного затвердження бюджету перед загальними виборами канцлер Джеремі Хант оголосив, що уряд надасть правомочним кіностудіям в Англії пільгу на 40% від валових ставок бізнесу до 2034 року. Він сказав, що податковий кредит буде зосереджений на британських незалежних фільмах з бюджетом менше 15 мільйонів фунтів. Режисер «Оппенгеймера» Нолан і його дружина Емма Томас, яка була продюсеркою блокбастера, зазначили у спільній заяві: «Незалежне та малобюджетне кіно – це те, з чого ми почали, і де народжуються нові голоси та інновації, життєво важливі для всієї індустрії. Ці посилені податкові пільги базуються на неймовірній роботі, яку вже проводять британські кінематографісти, і створюють нові можливості для британських знімальних груп, кінематографістів і акторів на довгі роки».

Незабутні образи Марії Капніст

22 березня виповнилося 100 років від дня народження Марії Капніст – акторки, однаково відомої своїм хистом та поруйнованою комуністичним режимом долею. Марієтта Ростиславівна Капніст походила зі старовинного шляхетського роду: графиня Капніст (що до нього належав відомий поет XVIII ст. Василь Капніст) по чоловічій лінії, по жіночій – спадкоємиця козацько-старшинського роду Дуніних-Борковських (який мав споріднені зв'язки з гетьманом Павлом Полуботком і отаманом Іваном Сірко). У 1934 році її, студентку Ленінградського театрального інституту, через дво-

рянське походження було виключено із забороною мешкати у місті. У 1941 році вже в Батумі, де жінка працювала бухгалтеркою, її заарештували за «антирадянську пропаганду». Після року слідства засудили до 8-ми років таборів. Марія Капніст пройшла етап пустелю, далі були шахти Караганди, Джебказгану, Степлаг, заслання в Казачинську в Якутії. Потім – другий арешт у 1951 році (вирок: 10 років таборів) і табір у сибірському Тайшеті. В 1956 році жінку було звільнено й у 1958 реабілітовано. Марія Капніст оселилася в Києві і влаштувалася на Київську кіностудію імені О. Довженка, де пропрацювала більше тридцяти років; у 1960 р. стала штатною акторкою Театру кіноактора кіностудії ім. О. Довженка. Уславилась як першокласна характерна актриса та майстриня епізоду, знявшись у близько 120 фільмах, серед яких «Дорогою ціною» Марка Донського, «Таврія» Юрія Лисенка, «За двома зайцями» Віктора Іванова, «Олеся» Бориса Івченка, «Дике полювання короля Стаха» Валерія Рубінчика, «Циган» Олександра Бланка, «Нові пригоди Янки при дворі короля Артура» Віктора Греся та ін. Будучи нащадком Василя Капніста, Марія Ростиславівна популяризувала його творчість, зокрема, брала участь у відзначенні 200-річчя від його дня народження у 1958 р. На гербі Капністів стоїть девіз: «В огні не спалені». Неспаленою пройшла вогонь і Марія Капніст. Втративши у таборах свою красу, вона викувала й загартувала свій хист, більше того: змогла реалізувати його у вінку незабутніх образів.

Анастасія Канівець

«Звичайна людина»

2 квітня на телеканалі 2+2 до 2-ї річниці звільнення Київської області від російських окупантів відбулася прем'єра пригодницької драми «Звичайна людина», про дорожнього робітника, донька якого зникла в хаосі війни і він рушиє її шукати на окуповану територію. Автор ідеї і сценарист Андрій Виштак, режисер Дмитро Андріянов, оператор Матвій Шульгін. В головних ролях – Олег Шульга, Вероніка Дюпіна, Євгеній Ламах та ін. Компанія «Енерджіфільм», на замовлення ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України».

Головний редактор

Брюховецька Лариса

Заступник головного редактора

Канівець Анастасія

Редколегія

Бобовський Славомір (Польща)

Буковський Сергій, Газда Януш (Польща),

Гладій Григорій (Канада),

Держипільський Ростислав, Скуратівський Вадим,

Пілуцький Ярослав

Редакція

Котенок Вікторія, Швець Юлія, Ямборко Ольга

Літредактор Канівець Анастасія

Комп'ютерна верстка Брюховецька Оксана

Інтернет-версія Павлів Іванна

Здано на виробництво

20.04.2024 Формат 60x84 1/8. Папір офсетний.

Умовн. друк. арк. 7,46. Умовн. фарб. відб. 9,32.

Обл.- вид. арк. 5,17. Ціна 30 грн.

Зам. № 20.04.2024.

Віддруковано в типографії 7БЦ

03067, м. Київ, вул. Олексія Тихого 84.

Тел. +38 (044) 592 13 49.

Редакція журналу «Кіно-Театр»

Адреса редакції:

04655, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2, НаУКМА,

корп. 1, к. 216. Телефон редакції: 425-60-96.

e-mail: ktm@ukma.edu.ua

web-site: <http://www.ktm.ukma.edu.ua>

Автори (№3, 2024)

Ярослав Пілуцький – кінооператор, лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка

Галина Павленко – театрознавець

Ангеліна Велика – театральний критик

Вікторія Котенок – театральний критик

Юлія Швець – театральний і кінокритик

Олександр Саква – театрознавець, кінокритик

Богдан Тихолоз – директор Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка

Тарас Зень – генеральний директор ТРК «Вежа» (м. Івано-Франківськ), член Національної скаутської організації України

«Пласт»

Ольга Ямборко – кандидат мистецтвознавства, громадська діячка

Анастасія Канівець – кінознавець

Мар'ян Бушан – кінорежисер

Лариса Іванишина – кінокритик

Людмила Загорська – акторка театру і кіно

Лариса Брюховецька – кінознавець

Тамара Бойко – сценаристка, редакторка,

заслужена діячка мистецтв України

Галина Криворчук – продюсерка, сценаристка

Архів журналу «Кіно-Театр» на eKMAIR

(пдф) 1995 – 2004, 2017 +

<http://ekmair.ukma.edu.ua/>

[handle/123456789/4461](http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/4461)

Передплату журналу «Кіно-Театр»

за межами України закордонні читачі

можуть здійснювати через сайт ДП «Преса»

www.presa.ua